

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2129

Vragen van het lid **Klink** (VVD) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het artikel «Nederland betaalde verdachte stichting in corruptieschandaal Europees Parlement»* (ingezonden 6 maart 2023).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 3 april 2023).

Vraag 1

Is het kabinet op de hoogte van de berichtgeving «Nederland betaalde verdachte stichting in corruptieschandaal Europees Parlement»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het kabinet op de hoogte van de beschuldigingen tegen de stichting «No Peace Without Justice» en haar bestuursleden?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3, 4 en 5

Wanneer is de samenwerking tussen het ministerie en No Peace Without Justice begonnen? Wat is de reden geweest om deze samenwerking te starten?

Voor welke doeleinden is No Peace Without Justice gefinancierd door het ministerie?

Is dit het eerste project van No Peace Without Justice dat gefinancierd is door de Nederlandse regering? Zo nee, hoeveel projecten van No Peace Without Justice zijn er in het verleden gefinancierd? Voor welke doelen dienden deze projecten? Is er een evaluatie geweest nadat deze voorgaande projecten waren afgerond?

¹ NRC Handelsblad, 2 maart 2023, «Nederland betaalde verdachte stichting in corruptieschandaal Europees Parlement», <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/03/02/nederland-betaalde-verdachte-stichting-in-corruptieschandaal-europees-parlement-a4158520>.

Antwoord 3, 4 en 5

Het ministerie heeft in 2013 een bijdrage van EUR 50.000 aan No Peace Without Justice geleverd voor het organiseren van drie workshops voor jongeren op het onderwerp Transitional Justice.

In 2018 is er uit het mensenrechtenbudget via de Permanente Vertegenwoordiging in Geneve EUR 1.754 bijgedragen aan een evenement tijdens de Mensenrechtenraad gericht op Syrië. Gezien de veiligheid van betrokken deelnemers was het evenement vertrouwelijk.

Conform geldende procedures heeft financiële rapportage en monitoring plaatsgevonden voor deze voorgaande projecten. Op basis daarvan heeft het ministerie geconcludeerd dat de activiteit naar tevredenheid is uitgevoerd.

In 2022 heeft het ministerie twee activiteiten van No Peace Without Justice met betrekking tot Afghanistan gefinancierd. Voor beide projecten geldt dat de fondsen direct ten goede kwamen aan actoren die zich inzetten voor mensenrechten in Afghanistan, waarop No Peace Without Justice naar gemaakte afspraken heeft geleverd. Op de specifieke doeleinden kan het kabinet niet ingaan gezien de kwetsbare situatie van de actoren en hun families in Afghanistan.

Vraag 6

Welke eisen zijn er gesteld door het ministerie aan het project van een half miljoen euro waaraan het artikel refereert? Is er tijdens het project controle geweest naar de besteding van de subsidie? Zo nee, kunt u uitleggen waarom dit niet is gebeurd?

Antwoord 6

De twee activiteiten op het gebied van mensenrechten in Afghanistan waren, net als alle steun aan het Afghaanse maatschappelijk middenveld vanuit het ministerie, sinds de machtsovername van de Taliban aan specifieke voorwaarden verbonden.² Deze voorwaarden zijn:

- Toegang tot de geboden diensten is aantoonbaar zeker gesteld voor vrouwen en meisjes.
- Salarissen van/steun aan betrokkenen kan direct en zonder tussenkomst van de Taliban worden uitbetaald.
- Er is geen sprake van inhoudelijke bemoeienis van de Taliban m.b.t. (aanname/wervings-)beleid, uitvoering en management van projecten. Dit betekent ook dat vrouwelijke staf kan blijven werken.
- Er is blijvend sprake van conflictsensitief opereren.
- Er bestaan geen onacceptabele veiligheidsrisico's voor staf of begunstigen van projecten/programma's.
- Monitoring is en blijft mogelijk.

Daarnaast zijn alle subsidies die Nederland biedt, gebonden aan overkoepelende voorwaarden. Zo moet een subsidie bijvoorbeeld bijdragen aan de Nederlandse beleidsdoelen, en er moet een inhoudelijk en budgettair voorstel worden overlegd en goedgekeurd. Daarnaast is gekeken naar de uitvoeringscapaciteit van de organisatie.

De besteding van middelen wordt gecontroleerd volgens de verantwoordingsregels voor subsidies van het ministerie. Gezien de subsidie in twee delen is toegekend, is voor het eerste deel van de subsidie aan No Peace Without Justice inmiddels een inhoudelijke en financiële rapportage ontvangen en goedgekeurd, waarbij de financiële rapportage is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Eenzelfde rapportage over het tweede deel volgt nog.

Vraag 7

Is er een evaluatie geweest van de samenwerking tussen de Nederlandse regering en No Peace Without Justice nadat de pr-manager in mei 2022 in opspraak kwam naar aanleiding van het rapport over de machtige lobby van de Emiraten in Brussel waaraan No Peace Without Justice heeft bijgedragen? Zo nee, waarom is er geen evaluatie gedaan? Zo ja, wat waren de conclusies van deze evaluatie?

² Zie ook Kamerbrief Stand van zaken hulp aan Afghanistan d.d. 7 januari 2022, Kamerstuk 34 952, nr. 151.

Antwoord 7

Nee, er was geen aanleiding om een evaluatie uit te voeren. No Peace Without Justice heeft als fondsbeheerder een beperkte rol in de daadwerkelijke uitvoering van de activiteiten en heeft tot dusverre geleverd.

Vraag 8

Waarom is de samenwerking tussen de Nederlandse regering en No Peace Without Justice opgezegd? Op welke datum is de samenwerking stopgezet?

Antwoord 8

De subsidie aan No Peace Without Justice liep af op 31 december 2022. De subsidie is niet verlengd vanwege de berichten over mogelijke betrokkenheid van No Peace Without Justice bij het corruptieschandaal in het Europees Parlement in december 2022. Zo lang het onderzoek van Belgische justitie loopt, wordt geen nieuwe subsidie overwogen.

Vraag 9

Bent u van plan te monitoren of andere betrokkenen bij het corruptieschandaal in het Europees Parlement banden hebben met ngo's of andere organisaties die gefinancierd worden door de Nederlandse regering? Bent u van plan controles uit te voeren bij deze ngo's of andere organisaties om soortgelijke gevallen als de No Peace No Justice-zaak te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Het ministerie zal de ontwikkelingen rondom dit dossier nauwgezet blijven volgen. Voor zover bekend hebben andere organisaties die mogelijk in verband staan met het corruptieschandaal in het Europees Parlement geen financiering vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangen. Indien de uitkomsten van het onderzoek daar echter wel aanleiding toe geven, zal het ministerie uiteraard vervolgstappen nemen.